

Любов МІРОШНІЧЕНКО

доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін,
кандидат філологічних наук, доцент

Ганна СОХА

студентка ННІ права та інноваційної
освіти Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

ПРАВОВІ НОРМИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

Розглядаючи розвиток країн, а саме стан розвитку у сфері економіки в різних частинах світу варто зазначити, що населення країни знаходиться в різних умовах, але економіки та фінансові системи взаємопов'язані, адже глобалізація як сукупність явищ, підходів, заходів, методів перетворення ринків та країн на цілісну економічну, соціальну, політичну систему охопила весь світовий ринок. Її ефективне функціонування відбувається за умов визначення та узгодження спільних інтересів держав, внаслідок аналізу і обґрунтування пріоритетів формування та напрямів погодження економічних інтересів держав. Це питання розглядала низка науковців: Л. Рибальченко, Е. Рижков, С. Охріменко [6] та ін.

Згідно зі статистичними дослідженнями, у цьому році Україна посіла 131-е місце у світовому рейтингу економікою свободи, що характеризує її як економіку переважно невольну [1]. Завдяки зростанню ВВП за останній рік, загальний бал країни збільшився на декілька позицій. При цьому покращення фінансового стану, свободи ведення бізнесу та прав власності випереджає зниження свободи торгівлі та трудової свободи.

Основною перешкодою на шляху економічного зростання України є інертність економічних реформ країни. Незважаючи на очевидну необхідність реформ, їх проведення має затяжний і малоефективний характер, а цілі та завдання змінюються відповідно до політичних змін. На думку ЄС, першочерговими структурними реформами української економіки мають стати скорочення субсидій та підвищення тарифів на електроенергію, консолідація бюджету та боротьба з корупцією [2]. Як відомо, зростання ВВП у 2017 році було забезпечено переважно за рахунок збільшення припливу грошових переказів і західні інститути виявили, що не мають достатніх важелів тиску для продовження демократичних реформ в умовах сировинної олігархії [3]. Тому Україні насамперед необхідно розвивати ринки капіталу, приватизувати державні підприємства, модернізувати правову базу та судову систему. Судова система традиційно схильна до політичного тиску і корупції, внаслідок чого підприємницька та громадська

довіра до її ефективності сильно ослаблена. Проблеми стосуються як кримінального законодавства, а й прав власності, іпотеки, заставного утримання, реєстрації підприємств тощо [5].

Політична нестабільність продовжує посилювати невизначеність у комерційних угодах. Незважаючи на те, що процес відкриття бізнесу був спрощений юридично. Виконання ліцензійних угод все ще пов'язане із значними тимчасовими витратами. Державні витрати за останні чотири роки зросли у півтора рази. Дефіцит бюджету за аналогічний період у середньому дорівнював близько 3,8% від ВВП. Державний борг також збільшився до 53,9% [4].

Серйозні збитки зовнішньої торгівлі України завдав тривалий конфлікт з Росією. Довгий час Україна була відома як житниця Європи, завдяки своїм родючим чорноземним ґрунтам і сьогодні вона значною мірою залежить від виробництва пшениці та експорту промислової та енергетичної продукції. Незважаючи на тиск зі сторони міжнародних фінансових інститутів щодо лібералізації зовнішньої торгівлі, уряд розширив заходи протекціоністського контролю за цінами на природний газ.

Таким чином, на сучасному етапі розвитку економіки України відзначається значні ослабленість та вразливість на фоні продовження конфлікту з Росією, що підриває торгові й інвестиційні потоки.

Логіка наших міркувань підводить до наступного висновку, що головним завданням поточного періоду є надання керованості економічним реформам та створення соціально-орієнтованої ринкової економіки на базі відродження та прискореного розвитку перспективних секторів власного вітчизняного виробництва, моделювання його за критерієм оцінки приросту економічного ефекту.

1. Євген Солонина Економічні проблеми України – найбільша загроза національній безпеці? <https://www.radiosvoboda.org/a/1987935.html>.

2. <https://nv.ua/ukr/opinion/ekonomika-ukrajini.html>.

3. <https://mof.gov.ua/storage/files/2021-2024.pdf>.

4. Пасечник Василь «Мінфін: дефіцит держбюджету за 2021 рік – 3,8% ВВП <https://finbalance.com.ua/news/>.

5. Економічна правда. *Економіка і прогнозування*. <https://www.epravda.com.ua/news/>.

6. Рибальченко Л., Рижков Е., Охріменко С. Економічна злочинність та її вплив на безпеку держави. *Philosophy, Economics and Law Review*. Volume 1, no. 2, 2021. P. 78-91.